Adviesnota

Algemeen bestuur

Adviesnota behorende bij agendapunt 5, voor de vergadering van 09-12-2026

Onderwerp

Aanpassing planning actualisatie gemeenschappelijke regeling

Advies

1. In te stemmen met de aangepaste planning voor de actualisatie van de Gemeenschappelijke Regeling Regio Hart van Brabant.
2. Als uitgangspunt vast te stellen dat de inhoudelijke uitwerking van de wijziging plaatsvindt na de definitieve vaststelling van de Kernagenda 2027-2031 en na afronding van lopende inventarisaties van procedures, mandatering en delegatie.
3. Het Dagelijks Bestuur opdracht te geven de ontwerpwijziging juridisch en bestuurlijk uit te werken en deze vervolgens via de deelnemende colleges voor zienswijzen aan de gemeenteraden voor te leggen.

Inleiding

In de adviesnota Voorbereiding nieuwe bestuursperiode en de bespreking daarvan in het Algemeen Bestuur van 8 oktober 2025 is aangekondigd dat de Gemeenschappelijke Regeling (GR) Regio Hart van Brabant parallel aan de nieuwe kernagenda zou worden geactualiseerd. Beoogd was de conceptwijziging in oktober 2026 aan de raden voor te leggen. Op 17 juni 2026 heeft het Algemeen Bestuur de planning van de Kernagenda 2027-2031 met ongeveer een kwartaal verschoven, omdat de vorming van nieuwe colleges langer duurde dan voorzien. Inmiddels vragen ook de uitkomsten van lopende Woo-verzoeken en andere vragen op basis van Art. 17 GR RHvB mogelijk om verwerking in de actualisatie van de GR; dit wordt momenteel geïnventariseerd.

Bovendien heeft de behandeling van omvangrijke informatieverzoeken in de afgelopen periode een aanzienlijk beslag gelegd op de beperkte capaciteit van het regiobureau. In deze nota adviseren wij u daarom over een aangepaste, juridisch en organisatorisch uitvoerbare planning voor de wijziging van de GR.

Relatie kernagenda Regio Hart van Brabant

De actualisatie van de GR heeft een directe relatie met de totstandkoming van de Kernagenda 2027-2031. De kernagenda bepaalt de inhoudelijke koers en gezamenlijke opgaven voor de nieuwe bestuursperiode. De GR legt de bestuurlijke en juridische inrichting van die samenwerking vast. Door de definitieve kernagenda eerst vast te stellen, kunnen de taken, bevoegdheden,

verantwoordingslijnen en betrokkenheid van raden in de GR daarop aansluiten. Daarmee ondersteunt dit voorstel de kwaliteit en democratische legitimatie van de regionale samenwerking binnen het verlengd lokaal bestuur.

Argumenten

1.1 De oorspronkelijke planning is door de latere vaststelling van de Kernagenda 2027-2031 niet langer haalbaar.

De planning ging aanvankelijk uit van vaststelling van de nieuwe kernagenda in december 2026. Door de relatief lange periode van collegevorming konden nieuwe bestuurders pas eind augustus 2026 gezamenlijk kennismaken met de werking van Regio Hart van Brabant en het kernagendatraject. Het AB besloot daarom op 17 juni 2026 het proces met ongeveer een kwartaal op te schuiven. Op 9 december 2026 wordt de conceptkernagenda vastgesteld voor de zienswijzeronde in de raden. De definitieve vaststelling is voorzien in het voorjaar van 2027.

2.1. Volgtijdelijkheid voorkomt dat de GR vooruitloopt op nog niet vastgestelde inhoudelijke keuzes.

Het kernagendatraject en de actualisatie van de GR zijn inhoudelijk verbonden. Eerst moet duidelijk zijn welke opgaven gemeenten gezamenlijk willen oppakken en hoe zij daarin willen samenwerken. Daarna kan zorgvuldig worden bepaald welke bepalingen over taken, bestuursorganen, radenbetrokkenheid en verantwoording moeten worden aangepast. Deze volgorde verkleint de kans dat kort na wijziging opnieuw een aanpassing nodig is.

2.2 Zo kan de lopende inventarisatie in samenhang met de GR-wijziging worden verwerkt.

Vragen over onder meer artikel 17 van de GR, de Bestuurscommissie Jeugd, informatievoorziening, delegatie, mandatering, dossiervorming en historische besluitvorming hebben bestaande verbeterpunten nadrukkelijk zichtbaar gemaakt. Tevens is gebleken dat de feitelijke werkwijze in enkele gevallen niet volledig aansluit op de formele procedures, mandatering en delegatie. Wijziging van de GR en de actualisatie van onderliggende besluiten, reglementen en werkprocessen maken mogelijk dat de formele en feitelijke inrichting weer met elkaar in lijn worden gebracht.

2.3 Niet ieder verbeterpunt hoort in de GR zelf.

Per onderwerp wordt bepaald of wijziging regeling nodig is in de GR, in een delegatie- of instellingsbesluit, de mandaatregeling, een reglement of in een werkproces. Dit voorkomt een te gedetailleerde GR en maakt bevoegdheden en verantwoordelijkheden beter kenbaar. Voor onderdelen met juridische risico's vindt vóór de formele procedure een juridische toets plaats.

3.1 Een aangepaste planning maakt een zorgvuldig en uitvoerbaar proces mogelijk.

De afhandeling van brieven, informatieverzoeken en Woo-vraagstukken heeft veel inzet gevraagd van het regiobureau en doet dat nog steeds. Daardoor zijn niet alle werkzaamheden volgens de oorspronkelijke planning uitgevoerd. De aangepaste planning maakt prioritering mogelijk zonder afbreuk te doen aan de noodzakelijke zorgvuldigheid, lokale besluitvorming en continuïteit van reguliere werkzaamheden.

Kanttekeningen

De huidige GR blijft gelden totdat de gewijzigde regeling rechtsgeldig in werking treedt.

Uitstel van de integrale actualisatie schort bestaande bevoegdheden en procedures niet op. Indien uit de inventarisatie blijkt dat een onderwerp niet verantwoord kan wachten, wordt daarvoor een afzonderlijke herstelroute voorbereid. Dit risico is daarmee beheersbaar.

De einddatum is afhankelijk van de lokale besluitvorming.

De wettelijke termijnen zijn minimumkaders. Stukkenstops, zomerreces en de verschillende vergadercycli kunnen de feitelijke doorlooptijd verlengen. Daarom wordt gestuurd op afronding in het eerste kwartaal van 2028, met ruimte voor bijstelling wanneer de lokale besluitvorming dat noodzakelijk maakt.

Een bredere actualisatie vraagt scherpe afbakening.

De lopende inventarisatie kan tot aanvullende wijzigingsvoorstellen leiden. Om scope-uitbreiding te beheersen, wordt per onderwerp vastgelegd wat noodzakelijk is voor deze wijzigingsronde en wat via onderliggende regelgeving of een later verbetertraject wordt opgepakt.

Financiën

Aan het aanpassen van de planning zijn geen directe financiële gevolgen verbonden.
De ambtelijke voorbereiding vindt plaats binnen de beschikbare capaciteit. Indien voor de juridische toetsing of voor specifieke herstelvraagstukken externe ondersteuning nodig is, wordt daarvoor binnen de geldende mandaten en financiële kaders afzonderlijk opdracht verleend. Eventuele financiële gevolgen worden verwerkt in de reguliere begrotings- en verantwoordingsdocumenten.

Vervolg

Na instemming wordt onderstaande planning gehanteerd. De exacte bestuurlijke data worden aangesloten op de regionale en lokale vergaderkalenders.

Periode	Stap
9 december 2026	AB besluit over aanpassing planning en proceskader.
december 2026 - april 2027	Zienswijzeprocedure en definitieve vaststelling Kernagenda 2027-2031; parallel afronden inventarisatie.
april - juni 2027	Uitwerken ontwerpwijziging GR, onderliggende besluiten en artikelsgewijze toelichting; juridische toetsing.
juni 2027	Bestuurlijke bespreking in DB en AB en aanbieding van het ontwerp via de colleges aan de gemeenteraden.
juni - oktober 2027	Zienswijzetermijn van acht weken. In de praktische planning wordt rekening gehouden met het zomerreces.

November - december 2027	Beoordelen en verwerken zienswijzen; afronden gelijkluidend wijzigingsvoorstel.
december 2027 - maart 2028	Besluitvorming door de deelnemende colleges en toestemming door de gemeenteraden. Wettelijke beslistermijn toestemming: dertien weken, met mogelijkheid tot verdaging.
tweede kwartaal 2028	Controle op gelijkluidende besluiten, bekendmaking en inwerkingtreding van de gewijzigde regeling.

Communicatie

Na besluitvorming door het AB informeert het Dagelijks Bestuur de colleges en griffies over de gewijzigde planning en de wettelijke besluitvormingsroute. De raden ontvangen de formele stukken via hun eigen college. In de communicatie wordt benadrukt dat de planning wordt aangepast om de inhoudelijke koers, de formele governance en de lokale democratische besluitvorming zorgvuldig op elkaar te laten aansluiten.